

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 500 Din, pol strani 300 Din. — Cena malim oglasom do 30 besed 10 Din, vsaka beseda več 1 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji. Pri večkratnem oglaševanju popust.

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

II. LETO

Murska Sobota, 19. marca 1933.

ŠTEV. 12

V nedeljo dne 12. marca je narod na skupščini JRKD v Murski Soboti ponovno razpravljal o najvažnejših gospodarskih, kulturnih in političnih vprašanj našega sreza in se je soglasno sprejela sledeča

Resolucija :

1. Našemu narodnemu poslancu gospodu Josipu Benku se izreka zaupnica za njegovo neumorno delo.

2. Dvolastniki naj ne plačujejo carine na pridelke svojega posestva, ki leži onstran meje.

3. Leta 1928 po točo oškodovanim, naj se podeli ponovna pomoč, vendar naj se to vrši s sodelovanjem ljudstva.

4. Izvoz živine naj se zviša in s tem omili pasivnost naše pokrajine. Izvozni kontingent naj se na vsak način zviša.

5. Državna šolska poslopja naj se izroči krajevnim šolskim odborom.

6. Ker po rajonu pripadate našemu srezu dve srednji šoli, se naj čimprej otvori meščanska šola.

7. Ustanovi se naj čimprej kmetijska zbornica.

8. Davčna uprava naj ne rubi one kmete, ki davka ne morejo naenkrat plačati, temveč naj se jim dovoli plačevanje davkov v obrokih.

9. Narodna banka, poštna hranilnica in hipotekarna banka naj znižajo obrestno mero in naj dajo našim krajem toliko denarja na razpolago, vsaj toliko, kot je našega denarja vložnega.

10. Pupilarni denar naj ostane v naših domačih pupilarnovarnih zavodih.

11. Pri trgovskih pogajanjih z Nemčijo naj naši delegati zahtevajo, da imajo naši sezonski delavci pravico, v neomejenem številu hoditi v Nemčijo na sezonsko delo.

12. Kmetijska šola v Rakičanu naj se čimprej otvori.

13. Za regulacijo potokov in Ledave, naj se dovoli izdatno podporo.

14. Fond za brezposelne naj se porabi tudi za kmetijsko gospodarska javna dela.

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Po daljšem presledku se je zopet sestel senat. Na dnevnem redu je bila razprava o novem občinskem zakonu, ki je eden izmed najvažnejših zakonskih predlogov, kar jih je bilo doslej predloženih Narodnemu predstavništvu. Najvažnejši odstavek v novem zakonu je, ki predvideva možnost, da se občine ne združijo, če se proti združitvi izrazijo občinski sveti z dvetretjinsko večino. To se bo moglo uporabiti zlasti v onih manjših občinah, kjer obstojajo že starodavne tradicije in običaji. — Finančni minister je predložil v odobritev neke manjše spremembe v proračunu, pri katerem pa se končne številke v ničemur ne spremenijo. Po teh predlogih se državni dolgovi zmanjšajo, prav tako tudi izdatki ministrstva za vojno in mornarico in ministrstva za notranje zadeve, povečajo se pa izdatki v postavkah prosvetnega, poljedelskega ministrstva in ministrstva za javna dela, za socialno politiko in narodno zdravje. — Finančni odbor je izglasoval vladni načrt, da se zemljarina ne izpremeni. Kakor dosedaj, bo znašala tudi odsej 10 odstotkov. — Zakon o občinah je bil sprejet tudi v senatu in čaka le še vladarjeve potrditve. — Senat je med velikimi manifestacijami za Malo antanto, soglasno odobril novi pakt Male antante. — Skupina senatorjev je sestavila in predložila senatu načrt za nov poostreni zakon o pobijanju korupcije v javni službi. — Zakon o agrarni reformi pride v razpravo po odobritvi proračuna. — V narodni skupščini je začela proračunska razprava ob polnoštevilni udeležbi skoro vseh narodnih poslancev in celokupne vlade.

Nemčija. Hitler nevdružno nadaljuje s svojimi nasilji nad političnimi nasprotniki. Njegove napadalne čete, ki so pravi strah v deželi, so bile prideljene kot pomožne čete policiji, tako da sedaj pod njenim okriljem izvajajo vse teroristične akcije. Posebna ostra borba je proti komunistom, o katerih se je nek voditelj narodnih socialistov izjavil, da ne spadajo več v politiko, z njimi se bo poslej ukvarjala samo še policija. — Med novoizvoljenimi narodno socialističnimi poslanci je tudi sin nekdanjega nemškega cesarja. — Nemška veleindustrija je v veliki bojazni, da izgubi, vsled preganjanja komunistov, vsa naročila iz Rusije. To bi bila za njih velika in usodna izguba. — Na-

rodni socialisti so pričeli napadati tudi Žide. Več židovskih trgovin so napadli in opustošili, tako tudi berlinsko borzo, ki je v židovskih rokah. Židje so se začeli v strahu pred nadaljnim preganjanjem, v trumah izseljevati iz Nemčije. — Državni kancelar Hitler je izdal proglas, v katerem pravi, da je prišla vsa izvršilna oblast v roke nacionalne vlade. — Avtonomija vseh nemških dežel je uničena, povsod so postavljeni komisariji iz hitlerjevskih vrst. — Državni zbor se bo sestel 21. marca. — S posebno zasilno naredbo je Hindenburg proglasil prapor s kljukastim križem (znak narodno-socialistične stranke) za državni znak Nemčije. — Francoska in Angleška vlada pripravljata odločne diplomatske korake zoper naredbo državnega ministra, s katero so narodno-socialistični napadalni oddelki uvrščeni v redno policijo. S to naredbo je Nemčija kršila vojaške določbe mirovne pogodbe.

Avstrija. V zadnjem času so se odigrali v avstrijski prestolnici presenetljivi politični dogodki. Vsled demisijske predsedstva Nar. sveta se je politični položaj zapletel. Vlada in politične stranke so si iskali pot iz tega in skušali rešiti parlamentarno krizo. Da se ohrani mir in red v državi, vsled nevdružnih notranjih političnih razmer, je vlada sklenila, da prevzame vlogo, ki je docela istovetna z diktatorskim režimom. Prepovedane so vse manifestacije in zborovanja, omejila se je pa tudi tiskovna svoboda. Uvedba izjemnega stanja pa je le poizkus klerikalne manjšinske vlade, da bi se ohranila na vodstvu. Akcija vlade je naperjena proti socialnim demokratom in nacionalistom, ki se vedno bolj nagibajo k hitlerjanstvu, v čemur vidijo nevarnost za svoj obstoj. — V Gradcu je prišlo do hudih spopadov med narodnimi socialisti in policijo, pri čemer je bilo 10 demonstrantov hujše ranjenih.

Grčija. General Plastiras, ki je prejšnji teden v splošni zmedbi, ki je nastala vsled volilne zmage opozicije, prevzel vso oblast v državi, je moral pobegniti. Za njim je prevzel vso vodstvo države general Otonaiosa, katerega pa je takoj odstavil general Kondilis. Slednji je prisilil, da je mogla nova vlada takoj odstopiti, ker bi v nasprotnem z vojsko pridrl pred Ate-ne in si bi z silo vzel oblast. Tega so se pa zbal. Novo vlado je sestavil Tsaldaris. Vest o tem je izzvala

v opozicijskih krogih veliko zmagoslavje. Povsod je prebivalstvo pregnalo vse uradništvo, o katerem je bilo znano, da pripada prejšnji vladni stranki, isto se je zgodilo tudi v vojski in je vojaštvo mnogih polkov pregnalo vse oficirje. Po zadnjih vestih vlada v državi zopet red in mir in se vračajo razmere v normalno stanje.

Amerika. Atentator Zangara, ki je hotel ustreliti sedanjega predsednika Roosevelta, a je pri tem smrtno nevarno ranil čikaškega župana Čermaka, ki je pred kratkim poškodbam podlegel, je bil obsojen na smrt. Usmrtili ga bodo na električnem stolcu.

Potresna katastrofa v Ameriki

Južna Kalifornija velja s svojimi razkošnimi kopališči in vrtovi po pravici za paradiz Amerike. Kljub temu, da se pojavljajo v njenem območju večkrat potresi, so ljudje pretvorili njene kraje v krasoto na zemlji. Prošli petek popoldne in zvečer pa je nenadna potresna katastrofa spremenila cvetoče naselbine in kopališča v razvaline. Los Angeles je skoro popolnoma razdejan, še hujše pa je trpel Palm Beach.

33 močnih sunkov je porušilo približno 60.000 hiš in usmrtilo 3300 oseb, hudo ranilo pa kakšnih 6000 ljudi. Pogled na potresno ozemlje iz letal kaže vso grozo nesreče. Mestoma ležijo hiše in mrtveci na kupih, iz zemlje pa sikajo plameni in brizga voda, ker so porušene vse plinske in vodovodne cevi. Ameriška vlada je proglasila nad poškodovanimi kraji obsedno stanje, da ne bi položaja izrabile človeške hijene, ki se v podobi brezposelnih potikajo okoli.

Agrarna reforma

Nihče ne more zanikati, da se je naš kmet silno razveselil, ko je doživel uresničenje svojih, tedaj še skritih misli, da se veleposestva odpravijo in se zemlja podeli njemu kot edino upravičenemu v obdelovanje. Ogromni kompleksi njiv in travnikov so prešli po zakonu o agrarni reformi v kmečke delovne roke. Prvemu veselju pa je kmalu sledilo precejšnje razočaranje. Namesto tega, da bi se pospešila čimprejšnja likvidacija agrarne reforme, pa se je začelo z izdajanjem zemlje v štiriletni zakup. Po prvih štirih letih so sledila druga štiri leta in tako dalje. Zakupniki so se menjali. Danes je dobil zemljo ta,

poljedelskih strojev Ježek in nato mesto samo. Z vso ljubeznivostjo je prekmurkim fantom razkazal vse zanimivosti vinarske šole g. ing. Štifter, ki je kot rojak znal povdariti vse ono, kar je za nas najvažnejše. Dasi je zunaj zima, nudi vinarska šola tudi v tem času dovolj poučnega in dovolj novega. Tudi ves ostali izlet je nudil našim fantom mnogo poučnega, saj večina izmed njih še ni bila nikoli preko Mure in so taki izleti ne le poučnega, temveč še mnogo bolj vzgojnega značaja za našo kmetijsko mladino. Izlet je omogočila občina Dolnja Lendava in ji bodi na tem mestu izrečena najlepša zahvala.

— **Pevski koncert „Soče.“** Pevski odsek Podružnice društva „Soča“ v Dolnji Lendavi, je priredil dne 5. marca t. l. v Črenšovcih pevski koncert. Program je bil res dobro izbran in predvajane pesmi so našle med občinstvom velik odmev. S tem je pevski odsek zopet pokazal, da se bo še bolj izpopolnil, če računamo da ni poteklo niti eno leto od njegove ustanovitve. Velika zasluga gre pač pevovodji gosp. Podobniku Janku, davčnemu uradniku v Dolnji Lendavi. Koncert je posetilo do 250 oseb, kar je pač najboljši znak, da vlada tudi med našim kmetičkim prebivalstvom veliko zanimanje za lepo jugoslovansko pesem. Hvalevredno je pač to, da pevski odsek pri tem ni gledal toliko na gmojni uspeh, saj je bila vstopnina tako malenkostna, da je bil dostop h koncertu vsakemu omogočen, pa tudi najrevnejšim. O pomenu pesmi v splošnem, je spregovoril par besed šolski upravitelj v Genterovcih gosp. Časar Vinko, v imenu „Soče“ pa šolski upravitelj v Trnju gosp. Hvala Anton. Vsem pa, ki so pripomogli k tako uspelemu koncertu, najpristrčnejša hvala!

DOPISI

Kuzma. Dne 2. t. m. ob 9. zjutraj je imela tuk. krajevna organizacija J. R. K. D. svoj letni občni zbor. Predsednik g. Fartek Ivan (župan) je v svojem govoru razložil in povdarjal pomen organizacije, vzpodbujajoč člane k složnemu in vztrajnemu delovanju. Pokazati moramo, da smo dobri Jugoslovani in samo kot taki bomo lahko presili in bodemo gotovo uslišani. Organizacija obstoja skoro eno leto in šteje 204 člana. V odbor so bili potrjeni oz. na novo izvoljeni: Predsednik: Fartek Ivan (župan), podpredsednik: Klement Karol, tajnik: Lovrečič August, blagajnik: Fartek Franc, odborniki: Kisilak Janez, Horvat Jožef, Bunderla Franc, Zrim Franc, Pelcar Franc.

Beltinci. Zvezna strelska družina Beltinci je imela dne 29. I. t. l. svoj I. redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo 42 člana. Stari funkcionarji so podali svoja poročila, ki so bila sprejeta, nakar se je izvršila volitev novega odbora. Skoro ves odbor je ostal stari. Družina obstoji od 31. 7. 1932. in ima po Streljaškem Savezu odobrena pravila. Puške in municijo — kot podporo od države — pa družina še ni sprejela. Kakor hitro se bo to zgodilo, bo tudi ponovno oživel delo na streljišču, kjer se bodo naši vneti strelci začeli igrati v streljanju in tekmovanju. Občni zbor je soglasno sprejel predlog tajnika br. Medveščeka, ki stremi za ustanovitvi posebnega prosvetnega odseka družine, kateremu namen bodi obdrževanje rednih predavanj za članstvo. Za predsednika tega odseka je bil izvoljen šol. upr. g. Gumilar Franjo, ki bo imel svoje I. predavanje o „Zgodovini Prekmurja“ dne 19. t. m. ob

9. uri v zadnji sobi gostilne g. Zemljiča.

Vodno bela zobe obdržite s stalno uporabo Chlorodont zobne paste (tuba Din 8.—) in ako obenem uporabljate pripravno Chlorodont zobno ščetko. (Posebna oblika.) Poskus Vas bo prepričal.

Murski Petrovci. Pred dnevi se je smrtno ponesrečil pri podiranju dreves, delavec Hül Janoš, doma iz Gederovec. Nagibajoče drevo, katerega se ni mogel umakniti, ga je pritisnilo ob bližnje drevo ter ga poškodovalo na glavi, po prsih in hrbtu. Bil je na mestu mrtev. Pokojni, ki se je še le pred kratkim poročil, zapušča vdovo in dva nepreskrbljena otroka.

Skakovci. Dne 12. t. m. so skušali neznani zlikovci vlomiti pri posestniku Geder Jožefu. Geder, ki je slišal sumljivo ropotanje na dvorišču, se je takoj podal tja in opazil pri kurniku neznanca postavu. Ker je slutil kaj neznanec namerava, je začel klicati na pomoč, toda v tem trenutku je že tat ustrelil proti njemu. Geder se je težko ranjen zgrudil in domačini, ki so na strel prihiteli, so spravili ranjenca v sobo a ga pozneje takoj odpeljali v bolnico v Radgono. Kljub takojšnji operaciji pa je Geder poškodbam podlegel. Dejanja so bili osumljeni cigani, ki so že dalje časa strah tamkajšnjih kmetov, saj so vlomi in tatvine kaj pogoste. Nekaj ciginov je že bilo aretirani, seveda po svoji stari ciganski navadi, vse zanikajo. Razumljivo je, da je vse prebivalstvo radi zadnjega dogodka izredno razburjeno in če se v tem oziru ne bodo napravili energični koraki, se je bati, da bo ljudstvo z cigani samo obračunalo.

Ivanci. Največ nevolje imamo z Vodno zadrugo. Ze več ko 30 let smo plačevali vodni doprinos za Vodno zadrugo. Vedno se nam je obiljujalo, da se bo izkopala struga Ledave in da se napravijo nasipi. Vse to pa smo mi zaman čakali. Sami smo si morali napravljati nasipe, kjer je to bilo potrebno. Če bi čakali na Vodno zadrugo, še danes ne bi imeli nasipov. Potem takem nam Zadruga ne more dokazati, da nam je kedaj s čim koristila. Resnica je, da smo samo plačevali, nismo pa videli, da bi se kje kaj delalo, zlasti pri nas in da bi čutili kakšno korist od zadruge. Sedaj se terjajo vodni doprinosi, ki jih pa ne moremo plačati, ker nismo v stanju tega storiti. Naša zahteva je, da se Vodna zadruga razpusti. Kakor smo si doslej delali nasipe sami in čistili strugo, poleg tega pa plačevali za vodno zadrugo, tako bomo tudi v bodoče sami skrbeli za vzdrževanje nasipov in to tem lažje, ker nam ne bo treba plačevati za vodno zadrugo. To prošnjo smo poslali na g. poslanca in na sresko organizacijo JRKD in prosimo, da se tej naši upravičeni prošnji ugoti.

Organizacija.

Srezka skupščina JRKD v Murski Soboti se je vršila v nedeljo dne 12. marca ob 10. uri predpoldan v Sekolskem domu. Skupščine so se polaoštevno udeležili delegati vseh krajevnih organizacij in narodni poslanec gospod Jostp Benko. Predsednik organizacije gospod banski svetnik Anton Koder je podal izčrpno poročilo o delovanju organizacije v pretečenem letu, in pri tem orisal potrebe in težnje našega sreza. Povdarja, da le v skupnem in smotrenem delu leži moč organizacije in poziva delegate, da se v posameznih krajevnih organizacijah prične z intenzivnejšim in bolj vstrajnim delom.

Srezki tajnik poroča, da ima srezka organizacija danes v našem srezu 30 krajevnih organizacij in daleč nad 3000 članov. Blagajnik se pritožuje nad nerednim plačevanjem članarine in nekatere krajevne organizacije še do danes niso plačale svoj prispevek. Zato dotične organizacije tudi ne bodo dobile članske legitimacije. Članarina ostane ista kot prejšnje leto.

Gospod narodni poslanec nato v lepem govoru poroča o delu skupščine in o svojem delu, ter se pri tem dotakne vseh vprašanj, ki se tičejo našega sreza. Burni aplavz je bila zahvala za to lepo, podrobno poročilo.

Srezka skupščina je z volitvami izpopolnila svoj srezki odbor in se je razun manjkajočega tajnika izvolil tudi nadzorni odbor treh članov.

Da se želji prisotnih delegatov ustreže, se je sestavila resolucija, katero prinašamo v celoti na prednji strani.

Stavil se je predlog, da se razpravi o spopolnitvi mesta banskega svetnika po odloženem mestu g. župnika Faflika in se je srezka skupščina z večino glasov izrazila, da želi za banskega svetnika, gospoda Kühr Stefana iz Puconci.

Gospod predsednik poziva vse prisotne, da v neumornem in vstrajnem delu ukrepe naše vrste. Volilcev je bilo v našem srezu 11.000 a komaj nad 3000 članov šteje organizacija. Zato naj se vsi in vsak organizira, ker je v veliki organizaciji je moč.

Dva shoda poslanca Hajdinjaka. Preteklo nedeljo se je udeležil g. poslanec občnih zborov krajevnih organizacij v Zamostju in Petešovcih. V Zamostju se je zbralo okrog 200 članov in drugih poslušalcev, ki so z največjim zanimanjem poslušali poročilo g. poslanca. Pri volitvah je bil večinoma izvoljen stari odbor. Prijavilo se je pa za vstop v organizacijo 15 novih članov, tako, da bo štela ta organizacija kmalu 100 članov. V Petešovcih se je pa zbralo do 350 ljudi, ki so navdušeno pozdravljali g. poslanca. Prišlo je do presenetljivih manifestacij za Jugoslavijo in za vsedravnno stranko, ki šteje v Petešovcih 160 članov, katero število se bo pa povečalo sedaj na 200. Tako lepega zborovanja še ni bilo nikjer, kakor je bilo v Petešovcih. Zato gre vse priznanje odboru, ki je bil enodušno ponovno izvoljen, kateri se res zaveda svoje dolžnosti napram članom. V imenu odbora je tajnik g. šol. upravitelj Erker podal lepo poročilo.

Na obeh zborovanjih je poročal g. poslanec o vseh važnejših političnih in gospodarskih zadevah, ki zadevajo naš srez. Obširneje je zlasti govoril o noveli agr. zakona, ki prinaša našem kmetu velike olajšave pri odkupu agr. zemlje. Zborovalci so sprejeli poročila z zadovoljstvom in so izrazili svojemu poslanecu največje zaupanje.

V nedeljo 19. t. m. se bo g. poslanec udeležil občnih zborov krajevnih organizacij v Žitkovcih in Radmožancih. Naslednje nedelje pa bo obiskal še druge organizacije.

Občni zbor v Odrančih. V svoji domači občini se je udeležil g. poslanec Hajdinjak občnega zbora. Na zboru se je zbrala gotovo vsa občina in to tem bolj, ker se je zadnje čase raznašalo, da se baje g. poslanec ne upa domov. To priliko je porabil g. poslanec, da je pojasnil razne zadeve, ki so razburjale ljudi. Poročilo je bilo sprejeto z odobravanjem in zborovalci so izrazili svojemu poslanecu največje zaupanje ter odobrili vse njegovo delo. K organizaciji je pristopilo 10 novih članov.

Listnica uredništva.

G. K. J. Velika Polana. Hvala za poslano. Objavili bomo v prihodnji številki. Dobrodošli so nam Vaši članki. Pišite še. Pozdrave!

Listnica upravnštva

Naročnike, katerim smo pred kratkim priložili položnice uljudno prosimo, da se istih takoj poslužijo in storijo svojo dolžnost.

Prodajam mlin v Ivanjševcih pri G. Radgoni št. 40, na Ščavnici.

Prodajam takoj 35 q. dobre krme. Vprašati je v Murski Soboti Benkova ul. 7.

KINO

Lastnik G. DITTRICH
v Murski Soboti

Vsi programi 100% zvočni filmi.

Velika zabavna opereta

KO SRCE

SPREGOVORI.

V glavnih vlogah: Gitta Alpar, Gustav Frölich in Tibor von Halmay. — Režija: Carl Frölich.

Predstave se vršijo:

v NEDELJO,

dne 19. marca popoldne ob 1/4 uri
in zvečer ob 1/2 uri.

Občinski urad Murska Soboti,

dne 15. marca 1933.

Razglas.

Na podlagi sklepa občinskega odbora z dne 13. III. 1933. razpisuje županstvo občine Murska Soboti javno ofertalno licitacijo, dne 31. marca t. l. ob 11. uri za zgradbo hiralnice v Murski Soboti.

Isti dan in ob istem času se bo vršila tudi javna ofertalna licitacija za dobavo materiala po proračunskih postavkah, ki so izuzeti od celotnega dela in sicer: štev. 63 (zidna opeka), 68 (bobrova opeka), 69 (žlebnjaki), 72 (tesani les za ostrešje in strope), 73 (deske), 64 in 67 (apno in cement).

Dobavni in plačilni pogoji ter množine dobavnega materiala in načrti so na vpogled v občinski pisarni.

Pravilno opremljene in kolokovane ponudbe je v zapečatenem ovitku vložiti pri županstvu občine do 11. ure 31. marca t. l.

S ponudbo morajo vložiti ponudniki 10% kavcijo v gotovini, hranilnih knjižicah denarnih zavodov ali v državnih vrednostnih papirjih.

Občina si pridržuje pravico, da ne odda dela in dobave najnižjemu ponudniku.

Proračunske postavke štev. 63, 68, 69, 72 in 73 se plačajo z dobropisom.

Župan:

KODER ANTON

